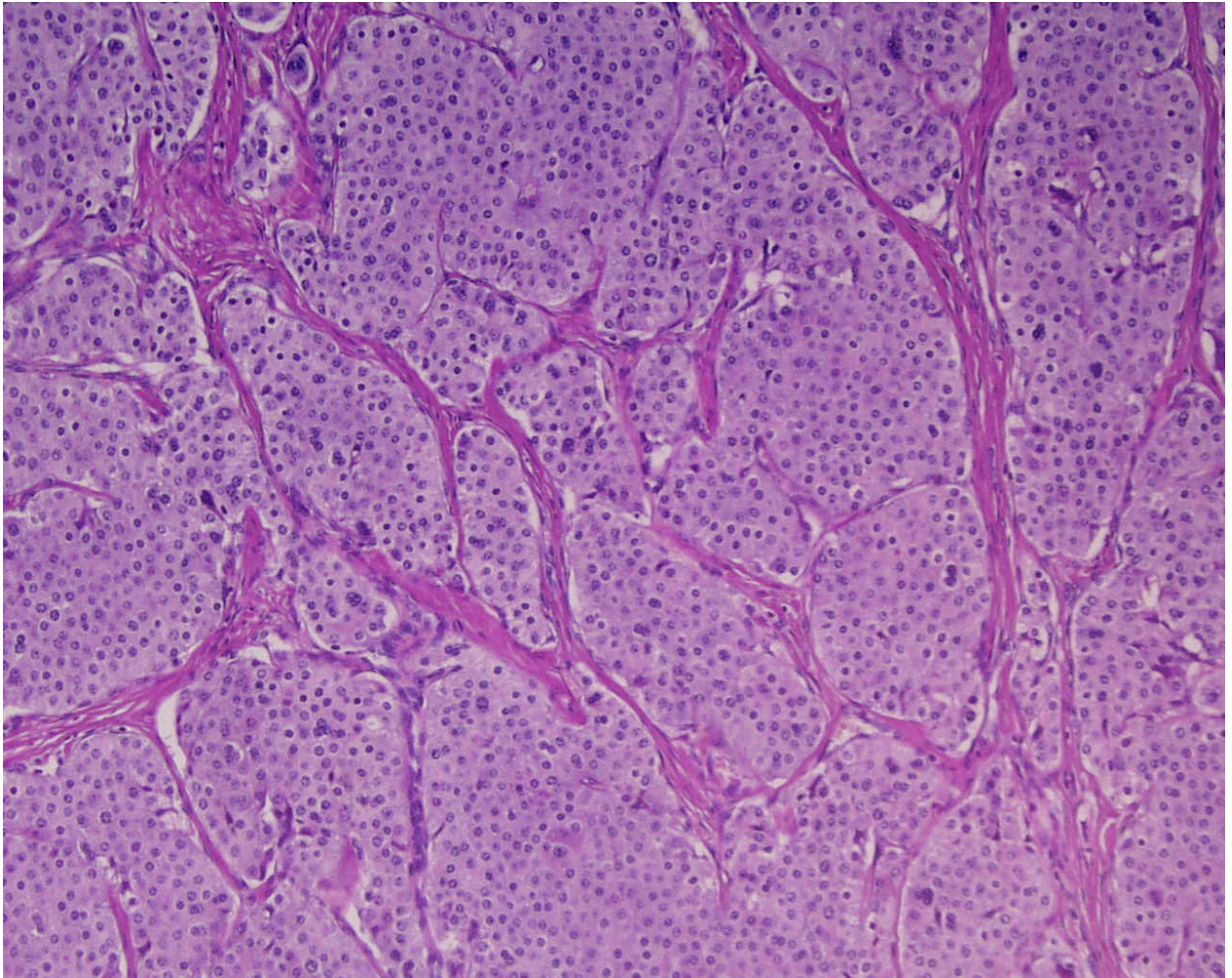

JAARBERICHT 2011

Pathologisch_{en}
Stichting **Cytologisch** Laboratorium
West-Brabant

Inhoud

Hoofdstuk 1 Algemeen

1. Voorwoord	3
2. Algemeen	4
3. Personeel	
1 Maatschap Pathologie West-Brabant	5
2 Medewerkers stichting	5
4. Organisatiestructuur	6
5. Overlegstructuur	7
6. Investerings	9
7. Speerpunten 2011 & 2012	10

Hoofdstuk 2 Verrichtingen

1. Algemeen	12
2. Histologische verrichtingen	14
3. Cytologische verrichtingen	16
4. Obducties	19
5. Immunologie & Moleculaire bepalingen	20

Hoofdstuk 3 Kwaliteitsindicatoren

1. Algemeen	21
2. Doorlooptijden	22
3. Consult & Revisie	23
4. Cervix cytologie, advies & follow-up	24
5. SKML	26
6. Interne & Externe signalering	27
7. Melding Incidenten Patiëntenzorg /Veilig Incidenten Melden	28
8. Landelijke Protocollen NVVP	28

Hoofdstuk 4 Besprekingen, Lidmaatschappen & Nascholing

1. Klinische besprekingen	32
2. Lidmaatschappen	33
3. Nascholing	34
4. Visitatie LVC & RCP	36
5. Commissies & bestuurswerkzaamheden	38
6. Wetenschappelijke activiteiten	39

Afkortingen verklaard

BVO	Bevolkingsonderzoek
BDIAP	British Division of the International Academy of Pathology
BSN	Burger service nummer
CIS	Cervix Informatie Systeem
CDM	Cytodiagnostische Medewerker
COS	Computer ondersteund screenen
ER / PR	Oestrogeen Receptor / Progesteron Receptor
HPV	Humaan Papilloma Virus
IKR	Integraal Kanker Centrum Rotterdam
KPNC	Klinische Pathologisch en Necrologie Conferentie
LBC	Liquid Based Cytology
LMS	Laboratorium Management Systeem
LVC	Landelijke Visitatie Commissie
MIP	Melding Incidenten Patiëntenzorg
MLD	Maag Lever Darm
MOS	Medisch Ondersteunende Sector
NVVP	Nederlandse Vereniging voor Pathologie
NZa	Nederlandse Zorg autoriteit
NKI	Nederlands Kanker Instituut
OMS	Orde van Medisch Specialisten
PCP	Palga Contact Persoon
RCP	Regionaal Coördinerend Patholoog
PALGA	Pathologisch Anatomisch Landelijk Georganiseerd Archief
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
SOP	Standard Operating Procedures
VAP	Vereniging Analisten Pathologie
WCD	Werkgroep Cytodiagnostiek
WIHC	Werkgroep Immunohisto- en Cytochemie
WHT	Werkgroep Histo Techniek
WOK	Werkgroep Opzetten Kwaliteitszorg in de pathologie

Hoofdstuk 1 Algemeen

1.1 Voorwoord

Ook in 2011 was een stijging van de verrichtingen op te tekenen. Nu vooral bij de immunologische en moleculaire onderzoeken, welke laatste worden uitbesteed aan de universitaire collega's in Rotterdam.

Door de toenemende complexiteit van het pathologisch onderzoek bestaat de verwachting dat de productiestijging zich de komende jaren zal voortzetten. Inventiviteit en flexibiliteit wordt gevraagd en ingezet om de uitdagingen, die krappere financiële kaders en toenemende workload met zich meebrengen, het hoofd te bieden.

Na intensieve arbeid kon in het verslagjaar het kwaliteitsbeleid met kwaliteitssysteem en – handboek worden afgerond en de CCKL-accreditatie aangevraagd in het vierde kwartaal. Voor de 4^e keer ontving het laboratorium de LVC en werd na een goed doorlopen visitatie van de maatschap, de beroepsuitoefening gewaardeerd met de maximale termijn.

In 2011 sloot een eerste ZBC zich bij ons aan en blikken met tevredenheid terug, waarbij wij ons realiseren, dat de door onszelf gehanteerde lat, hoog is gelegen en er nog een en ander te doen staat!

Op de Cytologie namen wij afscheid van Ruud Stoop, op de Histologie vertrok Clazien van Vlimmeren. Gelukkig konden wij ons team weer aanvullen met een enthousiaste nieuwe medewerkster en wensen Mireya Brauers heel veel succes en plezier in haar nieuwe baan. Vermeldenswaardig is het zeer lage ziekteverzuim dat we hebben bereikt.

Tot slot spreken wij onze oprechte waardering uit voor de grote inzet en betrokkenheid van alle medewerkers, die elke dag weer een topprestatie leveren!

Met collegiale groet,

Dhr. V. Potters
Patholoog, voorzitter maatschap

Mw. K. Schelfout
Patholoog, medisch hoofd

De cijfers en gegevens voor dit Jaarbericht zijn afkomstig van het Decentraal PALGA Systeem, waarin de verslaglegging van alle verrichtingen op het laboratorium wordt opgeslagen. De codering van de diverse inspanningen toont nog steeds inter- en intracollegiale variaties, waardoor bij retrieval handmatige exercities onvermijdelijk blijven. In deze rapportage is zoveel mogelijk het Model van de Commissie Beroepsuitoefening van de Nederlandse Vereniging voor Pathologie gevolgd.

1.2 Algemeen

De Stichting Pathologisch en Cytologisch Laboratorium West-Brabant werd eind 1974 opgericht. Het is een samenwerkingsverband tussen het Lievensberg Ziekenhuis, te Bergen op Zoom, en het Franciscus Ziekenhuis, te Roosendaal. De maatschap Pathologie West Brabant heeft een toelating tot de Stichting en tot de beide ziekenhuizen.

De hoofdvestiging bevindt zich in het Lievensberg Ziekenhuis.

De Stichting verzorgt het pathologisch onderzoek voor inzendingen van huisartsen (eerste lijn), beide ziekenhuizen (tweede lijn), DermaTeam in Middelburg en verpleeghuizen en het Psychiatrisch Ziekenhuis Vrederust (GGZNWB) (derde lijn) dit alles voor de regio West-Brabant, Tholen en St. Philipsland.

Exclusief de psychiatrische instelling is er sprake van een ziekenhuis populatie met 265 specialisten en in totaal 839 bedden. Samen met ruim 130 huisartsen verzorgen zij een adherentiegebied dat circa 260.000 inwoners omvat.

Het laboratorium participeert in het Bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker in een samenwerkingsverband met Stichting Bevolkingsonderzoek Zuid en Stichting Bevolkingsonderzoek Zuid-West.

Sedert 1995 is er actieve deelname aan het Bevolkingsonderzoek borstkanker.

Bestuurssamenstelling per 31 december 2011:

Drs. J.A.G.M van den Brand, voorzitter
Drs. J.M.L. Ensing, secretaris
Ing. A.P.A.M de Jong, penningmeester
Drs. A.A.M.Ruikes, lid

Raad van Bestuur, Franciscus Ziekenhuis
Raad van Bestuur, Lievensberg Ziekenhuis
Raad van Bestuur, Franciscus Ziekenhuis
Raad van Bestuur, Lievensberg Ziekenhuis

NAW:

Stichting Pathologisch & Cytologisch Laboratorium West-Brabant
Boerhaaveplein 1
4624 VT Bergen op Zoom
Tel: 0164-250320; Fax: 0164-252132
Email: palab@lievensberg.nl Website: www.palabwb.nl
KvK nummer: 41103104 AGB- code: 50009077

1.3 . Personeel

1.3.1. Maatschap Pathologie West-Brabant

Aan het eind van het verslagjaar bestond de medische staf uit 4 pathologen.

C. Bertrand	patholoog, voorzitter maatschap	1.0 FTE
F. Lockefer	patholoog	1.0 FTE
K. Schelfout	patholoog	1.0 FTE
V. Potters	patholoog, medisch hoofd	1.0 FTE

1.3.2 Medewerkers binnen de Stichting

Organisatorisch hoofd	1.0 FTE
Hoofd ICT & Kwaliteitszorg (waarvan 0.4 detachering bij Stichting PALGA per 01-09-11)	1.0 FTE
Hoofd Cytologie	1.0 FTE
Afdeling Cytologie	4.01 FTE
1 ^o analist Histologie	0.60 FTE
Afdeling Histologie	5.29 FTE
1 ^o medewerker secretariaat	1.00 FTE
Secretariaat	3.23 FTE
Overige medewerkers	1.00 FTE

Per 31 december 2011 zijn 23 medewerkers in dienst van de Stichting. De Maatschap telt 4 stafleden.

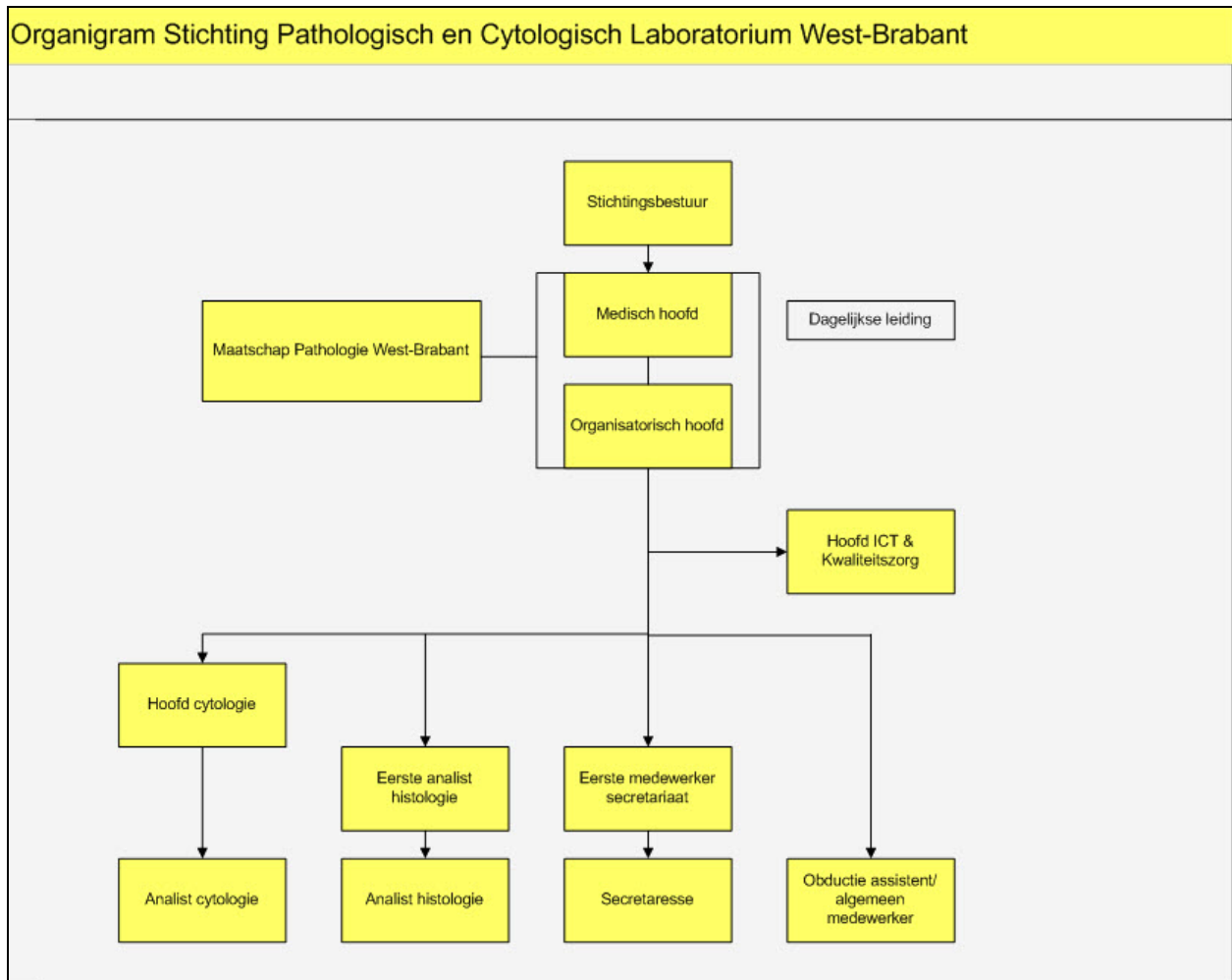
Leeftijd	Vrouwen	Mannen
18-25 jaar	2	0
26-45 jaar	10	3
46-65 jaar	8	4
Totaal	20	7

Dienstverband	Aantal	Percentage
Voltdijs	11	31%
Deeltiids	15	55%
Oproepkracht	0	0%
Tijdelijk	1	4%
Totaal	27	100%

Dienstjaren	Aantal	Percentage
< 5 jaar	6	22%
6 - 10 jaar	4	15%
10- 15 jaar	4	15%
> 15 jaar	13	48%
Totaal	27	100%

Ziekteverzuim	2010	2011
excl gravida	2,4%	2,5%

1.4 Organisatiestructuur

De stichting bestaat uit 4 units, in het bijzonder cytologie, histologie, secretariaat en de medische staf. Vanuit de maatschap is een van de stafleden verantwoordelijk voor het medisch hoofdschap, samen met het organisatorisch hoofd vormen zij de dagelijkse leiding. Naast de lijnfunctionarissen is er nog een staffunctionaris voor de ICT en de Kwaliteitszorg.

Het stafhoofden overleg bestaat uit de leden van de Maatschap, het organisatorisch hoofd, hoofd Cytologie, 1^e analist histologie, 1^e medewerker secretariaat en hoofd ICT & Kwaliteitszorg.

1.5 Overlegstructuren

Intern Stichting
Omschrijving
Stichtingsbestuursvergadering
Bilateraal overleg organisatorisch hoofd - hoofd Inkoop
Bilateraal overleg organisatorisch hoofd - hoofd P & O
Medisch hoofd - organisatorisch hoofd
Maatschapoverleg
Staf - hoofdenoverleg
Werkoverleg Histologie
Werkoverleg Cytologie
Werkoverleg Secretariaat
Intern Ziekenhuizen
Omschrijving
Vereniging Medische Staf Lievensberg Ziekenhuis
Vereniging Medische Staf Franciscus Ziekenhuis
MOS overleg Lievensberg Ziekenhuis
MOS overleg Franciscus Ziekenhuis
Budget - en beleidsbespreking Lievensberg Ziekenhuis
Budget - en beleidsbespreking Franciscus Ziekenhuis
Investeringsadviescommissie
Kwaliteitsbespreking Lievensberg Ziekenhuis
Kwaliteitsbespreking Franciscus Ziekenhuis
Extern
Omschrijving
St. Palga
NVVP
Stichting Bevolkingsonderzoek Zuid
Stichting Bevolkingsonderzoek Zuid-West
IKN Rotterdam Kernstaf
IKN Rotterdam Gynaecologie

Pathologen met aanvragers	
Omschrijving	frequentie
<i>Lievensberg Ziekenhuis</i>	
Oncologie bespreking	1 x per week
Mammapoli - MDO	2 x per week
Longoncologie	1 x per week
Interne bespreking	1 x per maand
Hematologie	1 x per maand
KPNC	1x per kwartaal
<i>Franciscus Ziekenhuis</i>	
Oncologie bespreking	1 x per week
Longoncologie	1 x per 2 weken
Interne bespreking	1 x per 2 weken
Mammapoli - MDO	1 x per week
Hematologie	1 x per maand
Necrologie	1 x per kwartaal
Gynaecologie (beide Ziekenhuizen samen)	1 x per kwartaal
Dermatologie (beide Ziekenhuizen samen)	1 x per maand
Urologie (beide Ziekenhuizen samen)	1 x per kwartaal

Medewerkers intern & extern	
Omschrijving	frequentie
WIHC bijeenkomst, Rotterdam	5x per jaar
Werkgroep Toxische stoffen, Lievensberg Ziekenhuis	4x per jaar
Themadag WHT, Amersfoort	1x per jaar
WHT contactgenoten bijeenkomst, Amersfoort	1x per jaar
Gebruikersgroep DKS documentbeheerders, Lievensberg Ziekenhuis	2x per jaar
WOK bijeenkomst	1x per jaar
Algemeen Regionaal hoofdenoverleg	2x per jaar
Regionaal hoofdenoverleg cytologie	4x per jaar
PCP overleg Zuid	2x per jaar

Ter ondersteuning van de organisatie is een goed werkend systeem van overleg en communicatie noodzakelijk. Dit systeem heeft in het verslagjaar naar behoren gefunctioneerd. Incidenteel werd er afgeweken van de voorgeschreven overlegfrequentie.

1.6 Investerings

Tabel, investeringen voor apparatuur.

Investerings 2011		
Omschrijving	Bedrag	Uitbreiding/ Vervanging
Ultravriezer -80 graden	€ 9.000,00	vervanging
Afdekapparaat	€ 30.000,00	uitbreiding
Desinfectie machine	€ 40.000,00	uitbreiding
Multihead	€ 40.000,00	uitbreiding

Er is voor 2011 beperkt geïnvesteerd. Voorts wordt er jaarlijks een afschrijving meegenomen van €20.000,- i.v.m. spraakherkenningssysteem.

Tabel, boeken en tijdschriften

Aanschaf literatuur in 2011 en abonnementen		
Titel	Auteur	uitgave jaar
AFIP Tumors of the Prostate Gland, Seminal Vesicles, Penis and Scrotum	Epstein	2010
Blaustein's pathology of the femal genital tract	kurman	2011
Surgical Pathology 10e edition	Rosai	2011
Diagnostic Pathology: Thoracic	Moran	2011
Abonnementen		
Titel		
Virchow Archives		
Histopathology		
Human Pathology		
Ned. Tijdschrift Geneeskunde		
The American Journal of Surgical Pathology		
The New England Journal of Medicine		
Acta Cytologica		
The American Journal of Dermatopathology		
Der Pathologe	Online	
Atlas of tumor pathology	Per editie	

Elk jaar wordt een deel van boekenbudget gebruikt voor vervanging van eerdere uitgaven.

1.7 Speerpunten 2011

De stichting heeft een beleidsplan opgesteld voor de periode 2010-2014. Uit dit beleidsplan worden jaarlijks speerpunten geformuleerd. Onderstaande tabel betreft de evaluatie van de speerpunten 2011.

Speerpunten 2011	Realisatie
Inrichting duaal hoofdschap	Ja
De taakverdeling tussen het medisch hoofd en organisatorisch hoofd is vastgelegd in het kwaliteitshandboek onder Bijlage 4.4 "Overzicht taken en bevoegdheden dagelijkse leiding, PA Lab".	
Aanvraag accreditatie CCKL	Ja
De aanvraag voor accreditatie bij de RvA in november 2011 gedeponeed.	
Meerjarenbeleidsplan en managementreview	Ja
Het meerjarenbeleidsplan is geactualiseerd in februari. Het eerste managementreview is geschreven in februari.	
Aanpassing Uitsnijkamer(ARBO)	Gedeeltelijk
De nieuwe afzuiging is reeds geïnstalleerd en nog niet geheel functioneel. Dit zal in 2012 voltooid worden.	
Verbouwing Cytologie laboratorium (ARBO)	Nee
Deze verbouwing is uitgesteld vanwege de ontwikkelingen binnen het BVO. Pas laat in 2011 is besloten om de bouw in 2012 te voltooien.	
Installatie demonstratie microscoop Roosendaal	Ja
Deze is reeds geïnstalleerd en functioneel.	
Implementatie LMS	Gedeeltelijk
De implementatie heeft gedeeltelijke plaats gevonden eind 2011. De oplevering zal 1e kwartaal 2012 zijn.	
Installatie multihead Bergen op zoom	Ja
Deze is reeds geïnstalleerd en functioneel.	
Evaluatie nieuwe bodedienst	ja
Nieuwe bodedienst is in bedrijf sinds juni en werkt volgens de afspraak.	
Uitbreiding FISH techniek	Nee
Is niet gebeurd omdat we geen nieuwe toepassing hebben	
Bevorderen multidisciplinaire samenwerking	Ja
Pathologen hebben vooral de KPNC en de Necrologie weer geactiveerd	
Ontsperring uitslagen PA naar kliniek	Ja
Is voltooid per begin oktober.	
Externe toegang PALGA	Nee
Ondanks herhaaldelijk verzoek aan de dienst automatisering is deze functie nog niet operationeel.	
Apparatuur (uitbreiding en vervanging)	Ja
Vervangen ultra vriezer ,desinfector en immunostainer	
Apparatuur (uitbreiding en vervanging)	Ja
Uitbreiding met afdekker(cytologie) en multihead microscoop	
Evaluatie immunostainers DAKO	Ja
Alle systemen bekeken en tot de conclusie gekomen dat immunostainer van DAKO het beste bij ons past ook tot aanschaf overgegaan en ook zoveel mogelijk op ready to use antilichamen.	
Uitsnijprotocollen in DKS	Ja
Zijn opgenomen in DKS als formulieren.	
Invulling vacature histologische analist	Ja
Tijdelijk opgevuld door Mw. Brauwers tot 1 januari 2012	
Inventarisatie mogelijkheden moleculaire pathologie	Gedeeltelijk
Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden over de haalbaarheid zal in 2012 worden voortgezet.	
Meting blootstelling aan formaline, alcohol en xyleen	Nee
Kan pas plaats vinden nadat de afzuiging in de uitsnijkamer volledig operationeel is. En zal pas begin 2012 kunnen plaats vinden.	

Voor 2012 zijn de onderstaande speerpunten geformuleerd:

Speerpunten 2012
Aanpassing Uitsnijkamer(ARBO) (doorloop uit 2011)
Verbouwing Cytologie laboratorium (ARBO) (doorloop uit 2011)
Meerjarenbeleidsplan en managementreview
Implementatie LMS (doorloop uit 2011)
Externe toegang PALGA (doorloop uit 2011)
Ordermanagement
Meting blootstelling aan formaline, alcohol en xyleen (doorloop uit 2011)
Onderzoek naar digitale beeld opslag
VPN verbinding en verplaatsing Palga-server
Toegangsbeperking laboratorium
Onderzoek workflow secretariaat
Video conferentie Roosendaal

Hoofdstuk 2 Verrichtingen**2.1 Algemeen**

In de onderstaande tabel is de uitsplitsing te zien naar ziekenhuis en de eerste lijnszorg.

Verrichtingen per ziekenhuis en 1e lijnszorg 2011								
	Lievensberg Ziekenhuis		Franciscus Ziekenhuis		Huisartsen		Totaal	
	productie	Nza	productie	Nza	productie	Nza	productie	Nza
Histodiagnostiek								
Histologie**	11.444	11.444	16.030	16.030	2.645	2.645	30.119	30.119
Vriescoupe	38	38	12	12			50	50
Specimenradiografie (2,5)	0	0	60	150			60	150
Morfometrie (2) **	468	936	419	838	10	20	897	1.794
Moleculaire bepalingen (2)	153	306	193	386			346	692
Mol. Bepalingen (2) extern							219	438
Flowcytometrie (2)	105	210	106	212			211	422
Immunologie (2) extern							67	134
Immunologie (2) **	1.523	3.046	1.898	3.796	119	238	3.540	7.080
<i>Subtotaal</i>	<i>13.731</i>	<i>15.980</i>	<i>18.718</i>	<i>21.424</i>	<i>2.774</i>	<i>2.903</i>	<i>35.509</i>	<i>40.879</i>
Cyodiagnostiek								
Speciele cytologie	1.194	1.194	1.365	1.365	77	77	2.636	2.636
Immunologie (2)	77	144	103	206	1	2	181	352
HPV (2)	250	500	344	688	637	1.274	1.231	2.462
HPV *							426	426
Flowcytometrie (2)	0	0	0	0			0	0
Morfometrie (2)	0	0	10	20			10	20
Cervix cytologie (0,4)	938	375	1.247	499	1.941	776	4.126	1.650
Cervix BVO (0,26)					10.047	2.612	10.047	2.612
<i>Subtotaal</i>	<i>2.459</i>	<i>2.213</i>	<i>3.069</i>	<i>2.778</i>	<i>12.703</i>	<i>4.741</i>	<i>18.657</i>	<i>9.732</i>
Obducties								
Volwassenen (10)	13	130	29	290	6	60	48	480
Hersenen (10)	1	10	4	40	1	10	6	60
Perinataal (15)	7	105	6	90	0	0	13	195
<i>Subtotaal</i>	<i>21</i>	<i>245</i>	<i>39</i>	<i>420</i>	<i>7</i>	<i>70</i>	<i>67</i>	<i>735</i>
Totaal	16.211	18.438	21.826	24.622	15.484	7.714	54.233	51.346

* bepalingen voor Elkerliek Ziekenhuis, Helmond; ** inclusief bepalingen voor Derma B.V. (vanaf 1 september)

In de bovenstaande tabel zijn twee posten toegevoegd. “Mol. Bepalingen (2) extern” en “Immunologie (2) extern”, dit betreft uitbested onderzoek.

In de tabel, op de volgende pagina, is de voortgaande stijgende trend goed zichtbaar. In het bijzonder zijn het aantal immunologische- en moleculaire verrichtingen grotendeels verantwoordelijk voor de productiestijging. Ook kent de speciële cytologie een kleine stijging, met name door inzendingen van de urologie. Voorts een stijging in het HPV onderzoek dat een onderdeel is van het triage beleid volgens de praktijkrichtlijn voor cervix onderzoek van de baarmoeder.

De lichte productie stijging van de histologische verrichtingen komt voor rekening van de aanvragen van DermaTeam.

De productie-eenheden van het post mortem onderzoek zijn gedaald in vergelijking met voorgaande jaren. Dit geldt voor beide ziekenhuizen. Een en ander kan te maken hebben met de steeds betere diagnostiek ante mortem waardoor reeds veel specifieke vragen met betrekking tot het ziekteproces opgelost zijn, en post mortem onderzoek minder noodzakelijk wordt geacht. Deze daling is tevens een landelijke trend.

Totaal aantal verrichtingen (2009-2011)								
	Totaal 2009		Totaal 2010		Totaal 2011		Verschil 2011 t.o.v 2010	
	productie	Nza	productie	Nza	productie	Nza	productie	Nza
Histodiagnostiek								
Histologie	25.548	25.548	29.441	29.441	30.119	30.119	678	678
Vriescoupe	72	72	68	68	50	50	-18	-18
Specimenradiografie (2,5)	40	100	59	147	60	150	1	3
Moleculaire bepalingen (2)	398	796	464	928	565	1.130	101	202
Flowcytometrie (2)	171	342	205	410	211	422	6	12
Morfometrie (2)	892	1.784	802	1.604	897	1.794	95	190
Immunologie (2)	2.343	4.686	2.851	5.702	3.607	7.214	756	1.512
<i>Subtotaal</i>	<i>29.464</i>	<i>33.328</i>	<i>33.890</i>	<i>38.300</i>	<i>35.509</i>	<i>40.879</i>	<i>1.619</i>	<i>2.579</i>
Cytdiagnostiek								
Speciele cytologie	2.298	2.298	2.591	2.591	2.636	2.636	45	45
Immunologie (2)	141	282	183	366	181	362	-2	-4
HPV (2) **	796	1.592	1.119	2.238	1.231	2.462	112	224
Flowcytometrie (2)	5	10	4	8	0	0	-4	-8
Morfometrie (2)	2	4	1	2	10	20	9	18
Cervix cytologie (0,4)	3.635	1.464	3.829	1.531	4.126	1.650	297	119
Cervix BVO (0,26)	9.711	2.525	9.497	2.469	10.047	2.612	550	143
<i>Subtotaal</i>	<i>16.588</i>	<i>6.916</i>	<i>17.224</i>	<i>6.916</i>	<i>18.231</i>	<i>6.916</i>	<i>1.007</i>	<i>537</i>
Obducties								
Volwassenen (10)	49	490	40	400	48	480	8	80
Hersenen (10)	4	40	2	20	6	60	4	40
Perinataal (15)	14	210	17	255	13	195	-4	-60
<i>Subtotaal</i>	<i>67</i>	<i>740</i>	<i>67</i>	<i>740</i>	<i>67</i>	<i>740</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Totaal	46.119	40.984	51.181	45.956	53.807	48.535	2.626	3.116
** exclusief bepalingen voor Elkerliek Ziekenhuis, Helmond								

Naast de reguliere productiestijging is er voortdurend gestreefd om de verrichtingen beter te registreren, dit leidt tot hogere cijfers van de verrichtingen, hierdoor ontstaat er een steeds beter beeld van de reële werkzaamheden binnen de Stichting. Tegelijkertijd is het aantal zwevende verrichtingen hierdoor gedaald tot een aanvaardbaar minimum. (< 0,3%)

2.2 Histologische verrichtingen

Tabel, aantal verrichtingen per inzendend specialisme, per ziekenhuis

Aantal histologische verrichtingen per specialisme, per ziekenhuis							
	Lievensberg Ziekenhuis			Franciscus Ziekenhuis			
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	
Heelkundige specialismen							
Anesthesiologie	1	3	13				
Chirurgie	2035	2320	2228	3158	3093	3122	
Bariatric			52				
Gynaecologie	1262	1382	1383	1407	1618	1393	
K.N.O.-heelkunde	472	422	452	186	291	264	
Kaakchirurgie	44	107	113	66	88	71	
Neurochirurgie							
Oogheelkunde	47	53	44	34	37	31	
Orthopaedie	362	315	243	256	231	186	
Plastische chirurgie	463	404	415	1076	970	1034	
Urologie	1741	1890	2254	2321	2499	2763	
Sub Totaal	6427	6896	7197	8504	8827	8864	
Inwendige specialismen							
Cardiologie							
Dermatologie	1463	1548	2470	3035	2739	3068	
Gastro-enterologie (MLD)				1578	1273	2549	
Interne geneeskunde	2140	2005	1579	920	1552	1238	
Longgeneeskunde	110	146	145	140	161	209	
Nefrologie			40			94	
Neurologie	1	2		0	1	7	
Reumatologie	1						
Sub totaal	3715	3701	4234	5673	5726	7165	
Overige (radiologie, pediatrie)	18	12	13	3	0	1	
Totaal	10160	10609	11444	14180	14553	16030	

Uit bovenstaande gegevens blijkt dat het aantal histologische verrichtingen per specialisme fluctueert. Een forse stijging bij chirurgie en dermatologie, en daling bij de orthopaedie en interne binnen Lievensberg Ziekenhuis. Binnen Franciscus Ziekenhuis is vooral een forse stijging te zien bij de gastro-enterologie.

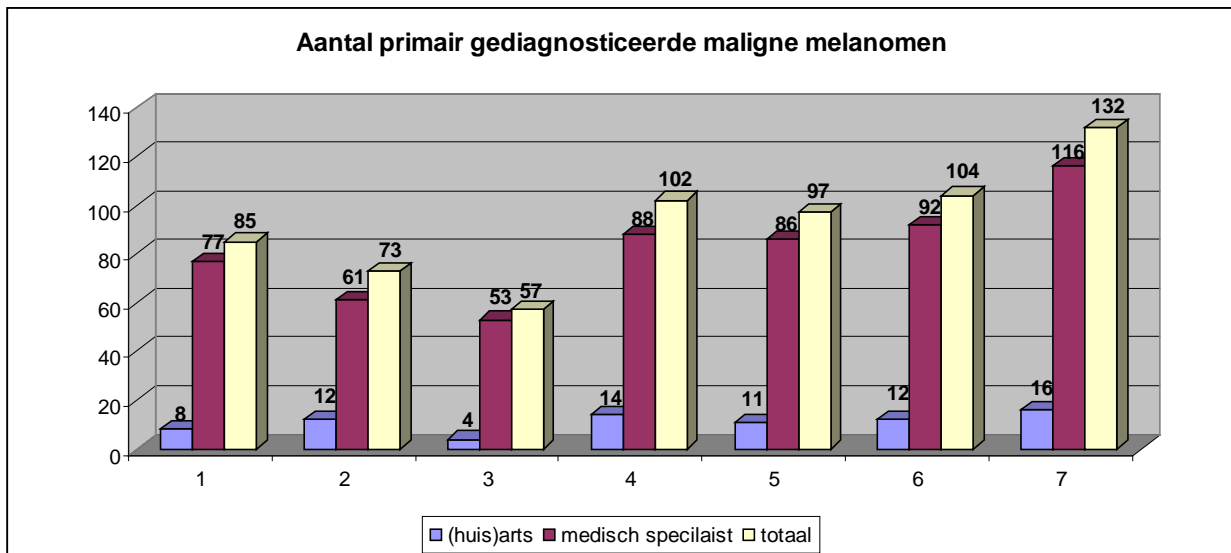
Het aantal vriescoupes voor de intra- operatieve sneldiagnostiek neemt zichtbaar af over de afgelopen jaren. Dit heeft te maken met de sterke verbeterde pre-operatieve diagnostiek. (medische beeldvorming en histologie/cytologisch onderzoek)

Aantal vriescoupes per ziekenhuis						
	Lievensberg Ziekenhuis			Franciscus Ziekenhuis		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Vriescoupe	27	28	38	45	40	12

In de onderstaande tabel is te zien dat het aantal blokjes per onderzoek nagenoeg gelijk is aan 2010. Het gemiddelde aantal extra kleuringen blijft ook gelijk.

Aantal blokjes histologie & kleuringen				
	blokjes		kleuringen	
	2010	2011	2010	2011
aantal	47491	51510	8926	8964
gemiddeld per verrichting	1,6	1,7	0,3	0,3

In de onderstaande grafiek staan de aantal gediagnosticeerde maligne melanomen afgezet tegen de aanvrager over een periode 7 jaar (2005-2011). Deze grafiek laat een stijging vanaf 2008. (kolom 4)

2.3 Cytologische verrichtingen

Aantal cytologische verrichtingen per specialisme, per ziekenhuis						
	Lievensberg Ziekenhuis			Franciscus ziekenhuis		
	2008	2009	2011	2008	2009	2011
Heelkundige specialismen						
Anesthesiologie	3		2			
Chirurgie	141	196	233	308	260	239
Gynaecologie	129	131	100	130	165	141
K.N.O.-heelkunde	10	18	20	35	40	52
Kaakchirurgie	1	3				2
Oogheelkunde				1	2	2
Orthopaedie	2	1	3	6	5	3
Urologie	183	251	279	286	446	506
Sub Totaal	469	600	637	766	918	945
Inwendige specialismen						
Cardiologie	2	14	9	0	3	2
Interne geneeskunde	96	107	140	109	119	130
Longgeneeskunde	348	431	387	260	391	268
Nerfrologie			5			13
Neurologie	10	12	16	8	14	7
Reumatologie						1
Sub totaal	456	564	557	377	527	421
Overige (radiologie)	8	8	2	5	5	0
1e lijnszorg	59	86				
Totaal	992	1258	1196	1148	1450	1366

In 2011 werden in totaal 2562 cytologische verrichtingen gedaan. Dit is een afname van 146 onderzoeken (5.7 %), t.o.v. 2010. Vanuit de longgeneeskunde en gynaecologie is, uit beide ziekenhuizen, minder ingestuurd.

Aantal cervix cytologische verrichtingen per ziekenhuis en 1e lijnszorg						
	Lievensberg Ziekenhuis			Franciscus Ziekenhuis		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Cervix verrichtingen						
Gynaecologie	756	833	938	1023	1163	1247
	Eerste lijnszorg					
	2009		2010		2011	
Huisartsen	1856		1833		1941	
Bevolkingsonderzoek	9710		9497		10047	
Totaal	13345		13326		14173	

Het aantal indicatie (1^e lijns) cervixonderzoeken blijft over de afgelopen jaren stabiel.
 Het aantal onderzoeken voor het bevolkingsonderzoek neemt af, daar er een bevolkingskrimp per cohort plaatsvindt.

Leeftijdsofbouw ingezonden cervix onderzoeken BVO				
Jaar		Cohort 2010	Cohort 2011	Cohort overige
1981			948	
1980		85		
1979-1977				17
1976			1034	
1975		50		
1974-1972				16
1971			1418	
1970		91		
1969-1967				18
1966			1678	
1965		22		
1964-1962				7
1961			1543	
1960		30		
1959-1957				2
1956			1252	
1955		61		
1954-1952				5
1951			1196	
1950		3		
Totaal		342	9069	65

Bovenstaande tabel laat de leeftijdsopbouw zien van de ingezonden BVO onderzoeken in 2011.
 Er is een geringe overloop van 4,2 % die behoort tot de cohorten van 2010 of vroeger.

De onderstaande tabel laat de verdeling zien van de gevonden pap-klasse uitgezet tegen de leeftijd. Het betreft hier alle ingezonden onderzoeken voor bevolkingsonderzoek ongeacht het jaar van oproep.

Leeftijdsopbouw ingezonden cervix onderzoeken BVO t.o.v. de pap-klasse							
leeftijd	pap 0	pap 1	pap 2	pap 3a	pap 3b	pap 4	pap 5
29	4	405	16	17	5	1	
30	7	449	21	16	4	3	
31		82	2		1		
32		11	1				
33		4	1				
34	3	628	27	21	2	4	
35	2	322	13	8	4		
36		49	1				
37		11					
38		5					
39	2	167	5	1	1		
40	14	1149	44	25	7	3	
41	1	85	4	1			
42	1	10		1	1		
43		5	1				
44	10	614	20	10	2	2	
45	18	937	42	20	2	1	
46		21	1				
47		4					
48		3					
49	3	301	10	5		1	
50	18	1141	39	22	2	1	
51		30					
52							
53		3					
54		93		1			
55	10	1118	16	12	2		
56		60		1			
57		3					
58		2					
59	7	843	11	4	1		
60	3	321	4	2			
61		1					
62							
Totaal	103	8877	279	167	34	16	0

De tabel op de volgende pagina laat de frequentie zien van de gevonden infecties binnen het bevolkingsonderzoek over de afgelopen 3 jaar. Wat opvalt is de stijging van het aantal gevonden specifieke ontstekingen. Mede door het gebruik van liquid based cytologie vanaf eind 2009, is de detectie van het infectieuze agens verhoogd.

Uitsplitsing Ontsteking Kopac in het BVO			
Omschrijving	2009	2010	2011
O 0 = n.v.t.	119	121	103
O 1= virusinfectie	130	114	121
O 2= trichomonas	13	13	10
O 3= bacteriele infectie	543	603	635
O 4= candida	481	473	490
O 5= gardnerella	8		3
O 6= geen ontsteking	6258	5557	5452
O 7= actinomyces	73	88	81
O 8= chlamydia	wordt niet gediagnosticeerd		
O 9= a-specifieke ontst.	2085	2528	2583

2.4 Obducties

Aantal obducties per specialisme, per ziekenhuis							
	Lievensberg Ziekenhuis			Franciscus ziekenhuis			
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	
Heelkundige specialismen							
Anesthesiologie	2	2	2			2	
Chirurgie	2	1		5	5	5	
Gynaecologie	6	13	8	7	10	6	
Urologie	2			1	1	1	
Sub Totaal	12	16	10	17	13	14	
Inwendige specialismen							
Cardiologie	1	4	1	4		9	
Dermatologie							
Gastro-enterologie				1	1		
Interne geneeskunde	1		2	14	10	7	
Longgeneeskunde	3	3	2	1	1	2	
Neurologie	1	1	2	2		2	
Sub totaal	6	8	7	13	22	20	
Overige (Geriatric, Pediatrice)	1	0	3	0	0	1	
Totaal	19	24	20	30	35	35	
	Eerste lijnszorg						
	2009		2010		2011		
Huisartsen	7		7		7		
Totaal	56		66		62		

Het totale aantal obducties laat een stabilisatie zien. In 2011 zijn er 6 hersenen secties in combinatie met een lichaamssectie uitgevoerd.

2.5 Immunologie & Moleculaire bepalingen

Onderstaande tabel laat het aantal verrichtingen zien ten behoeve van de diagnostiek en behandeling.

Aantal immunologische & moleculaire verrichtingen per ziekenhuis en 1e lijnszorg							
	Lievensberg Ziekenhuis			Franciscus ziekenhuis			
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	
verrichtingen per deelgebied							
Histologie	995	1236	1523	1323	1478	1898	
Cytologie	64	77	77	77	104	103	
Her2, FISH	121	131	153	220	165	193	
HPV	153	219	250	228	318	344	
Immuno- & Molec. bepal., extern	35	99	127	61	119	166	
Sub totaal	1368	1762	2130	1909	2184	2704	
Eerste lijnszorg							
	2009		2010		2011		
Histologie	57		89		120		
HPV *	805		1008		1015		
Sub totaal	862		1097		1135		
Totaal	4139		5043		5936		

* inclusief bepalingen voor Elkerliek Ziekenhuis, Helmond

Het aantal immunologische en moleculaire verrichtingen is reeds jaren in stijgende lijn.. Binnen het totaal neemt het aantal moleculaire verrichtingen een steeds belangrijkere plaats in. Voor 2010 was dat 1841 (36%) en voor 2011, 1955 (32%) aan moleculaire verrichtingen.

Het aantal externe immunologische- en moleculaire bepalingen neemt ook langzaam toe. Door een snelle groei van moleculaire bepalingen en de lage volumes zal dit in de komende jaren verder stijgen.

Hoofdstuk 3 Kwaliteitsindicatoren

3.1 Algemeen

Het laboratorium streeft naar een hoogwaardig niveau van dienstverlening waarin de zorg voor kwaliteit volledig is geïntegreerd. Daartoe is aansluiting gezocht bij landelijk geldende richtlijnen van de CCKL.

Een aanvraag voor accreditatie is ingediend in november 2011. Begin 2013 zal het laboratorium worden beoordeeld.

In februari is het tweede managementreview behandeld. Aan de hand van de conclusies uit dit document zijn de speerpunten van 2011 geëvalueerd en voor 2012 opgesteld. Voorts zijn er aanpassingen aangebracht in het meerjaren beleidsplan en het kwaliteit beleidsplan

Eind 2011 bevat het complete Kwaliteitshandboek 240 documenten. Hiervan zijn 90 documenten tenminste een keer opgenomen in een audit. Dat is ruim 37%

In de planning voor interne audits waren 11 audits opgenomen, 10 hiervan zijn er gerealiseerd. Uit deze audits zijn 73 punten ter verbetering naar voren gekomen.

3.2 Doorlooptijden

Hieronder wordt verstaan de tijd die verloopt tussen de ontvangst van het onderzoek en het versturen van het verslag. Het streven is om 90% van de T- en C- onderzoeken af te werken binnen 5 werkdagen. Voor beide soort onderzoeken is dit ruim gehaald in 2011.

Door een continuering van verbeterprocessen binnen de organisatie is het percentage T- onderzoeken binnen de gestelde doorlooptijd nagenoeg gelijk gebleven t.o.v. 2010. Voor de B- onderzoeken geldt een doorlooptijd van 10 werkdagen als maximum. Waarvan 93% reeds in 5 dagen is voltooid.

De S- onderzoeken kenden een forse stijging 49% (in 2010) naar 60 % binnen 30 dagen.

Doorlooptijden per soort onderzoek in % cumulatief				
2011	Soort onderzoek			
	T	B	C	S
Aantal dagen				
0	0	4	2	0
1	4	50	42	0
2	27	78	71	0
3	63	89	88	1
4	88	94	96	1
5	96	97	97	7
6	97	98	99	10
7	98	99	99	16
8	99	99	99	21
9	99	99	99	23
10	100	99	100	25
(>) 10		100		26
>11 < 15				37
>14 < 20				47
>19 < 25				56
>24 < 30				60
> 29				100

3.3 Consult & Revisie

Het aantal interne en externe consulten in 2011 was 817. Dat is 2,5 % van het totaal aanbod binnen de pathologie. Hiervan was 1 % discordant.

Met betrekking tot de revisies, zowel intern als extern, is het totaal aantal onderzoeken 263 in 2011. 6.5 % hiervan is discordant.

Consult dis- en concordant per soort onderzoek					
		Soort onderzoek			
		T	B	C	S
Consult intern					
discordant		0	0	0	0
concordant		710	0	0	0
Consult extern					
discordant		8	0	0	0
concordant		99	0	0	0
Totaal		817	0	0	0
Revisie dis- en concordant per soort onderzoek					
		Soort onderzoek			
		T	B	C	S
Revisie intern					
discordant			3	0	0
concordant			5	11	0
Revisie extern					
discordant		17	0	0	0
concordant		202	0	25	0
Totaal		219	8	36	0
Vriescoupes					
discordant		0			
concordant		50			
Uitgestelde diagnose		0			

In 2011 is ook de multihead microscoop in gebruik genomen. De besprekingen met behulp van dit instrument is nog niet opgenomen in bovenstaand overzicht.

3.4 Cervix cytologie, advies & follow-up

Analyse van de follow-up van een onderzoek met een afwijking geeft, naast de informatie over het vervolgbeleid, ook de voorspellende waarde van het onderzoek aan.

Voor de follow-up periode is een minimale periode van 9 maanden en een maximale periode van 18 maanden aangehouden.

Onderstaande tabel laat de verwijzing zien van de cervixonderzoeken uit de laatste 3 jaren voor zowel het bevolkingsonderzoek alsmede de indicatie.

Verdeling verwijzings- en herhalingsadviezen cervixcytologie								
	Direct herhalen	Herhalen na 6 maanden	Herhalen na 1 jaar	Geen advies	Herhalen na 5 jaar	Consult gynaecoloog	Histologisch onderzoek	Herhalen na kuur
Indicatie								
2009	46	490	261	372	2165	138	156	8
2010	43	580	360	378	2130	173	174	0
2011	40	664	453	402	2172	206	197	
in %								
2009	1,2	13,5	7,2	10,2	59,5	3,8	4,3	0,2
2010	1,1	15,1	9,3	9,8	55,7	4,5	4,5	0
2011	0,9	16,0	10,9	9,7	52,5	5,0	4,7	0
BVO								
2009	115	301	6	1247	7961	78	2	0
2010	121	391	11	1202	7671	97	3	1
2011	103	412	8	1189	7684	81	1	0
in %								
2009	1,2	3,1	0,1	12,8	81,9	0,8	> 0,1	0
2010	1,3	4,1	0,1	12,6	80,8	1,0	> 0,1	> 0,1
2011	1,1	4,3	0,1	12,5	81,1	0,8	> 0,1	0

Er is voor 2009 een stijging geconstateerd in het advies “herhalen na 6 maanden” binnen zowel de onderzoeken voor BVO alsmede voor indicatie. Deze stijging zet zich voort in 2011. Maar ook de adviezen “consult gynaecoloog” en “histologisch onderzoek” zijn gestegen. Binnen de indicatie zitten ook de onderzoeken na een histologische interventie. De stijging wordt deels veroorzaakt door een verdichting van de problematiek van de aangeboden onderzoeken binnen de indicatie cytologie. Bij het BVO zijn de verdeling van de adviezen in 2011 nagenoeg gelijk aan 2010.

De onderstaande tabel laat de follow-up gegevens zien van het bevolkingsonderzoek in 2011. 9 % laat geen follow-up zien. De helft hiervan is omkleed met reden, van de overige patiënten is na een rappel geen reactie ontvangen.

In het tweede gedeelte van de tabel bij “vervolgadvies” is de HPV bepaling (voor de high-risk type) voor de triage gebruikt.

De voorspellende waarde van CIN 1 of hoger met betrekking tot het bevolkingsonderzoek is gestegen in 2011 t.o.v. 2010.

De voorspellende waarde “consult gynaecoloog” is gestegen van 80% in 2010 naar 94% voor 2011.

Follow-up gegevens bevolkingsonderzoek 2010 + 6 maanden					
Advies: herhalen na 6 maanden			Advies consult gynaecoloog		
Herhalen na 6 maanden		367	Consult gynaecoloog		94
Uitgevoerd/opgevolgd	91,0%	334	Histologie uitgevoerd	97,9%	92
Geen follow-up	9,0%	33	Geen histologie	2,1%	2
Vervolgadvies			Histologische diagnose		
5 jaar	48,5%	162	Benigne	5,3%	5
Herhalen na 12 maanden	27,8%	93	Cin 1, 2, 3	86,2%	82
Consult gynaecoloog	22,7%	76	Maligne	6,4%	5
histologisch onderzoek		71			
waarvan uitkomst = of > CIN 1		49			
Overige	0,9%	3			
Positief voorspellende waarde pap 2/3al *		64%	* CIN 1 of hoger	(3.9-7.3 literatuur)	
Positief voorspellende waarde consult gynaecoloog		94%			

3.5 SKML

SKML rondzending cervix cytologie			
Toetsing	Resultaat	Actie	toetsingsronde
vers sereus vocht voor PAP, Giemsa en Keratine(IHC)	Materiaal was te degeneratief voor beoordeling	Geen actie ondernomen bij rondzending waren heel veel laboratoria waar materiaal niet of slecht te beoordelen was	Cyt 2011.1
SKML rondzending algemene histologie			
Toetsing	Resultaat	Actie	toetsingsronde
Alcian blue, PAS, PAS amylyase	Alle kleuringen waren vergelijkbaar met landelijk gemiddelde	geen actie nodig	AH2011.1
SKML rondzending immunologie			
Toetsing	Resultaat	Actie	toetsingsronde
Eerste ronde Oestrogeen & HER2	Oestrogeen sensitiviteit: 12 (maximale score= 12) HER2 sensitiviteit: 12 (maximale score=12)	Geen actie nodig	IHC1 2011.1
tweede ronde Oestrogeen & HER2 en FISH	HER2 score vergelijkbaar met andere laboratoria 1 afwijkende casus Bij Fish geen afwijkingen t.o.v. overige laboratoria Oestrogeen geen grote afwijkingen t.o.v. andere laboratoria	afwijkende HER2 na herbeoordeling door alle pathologen als negatief beoordeeld. Dit komt overeen met het gemiddelde waarschijnlijk bij eerste beoordeling orientatie of interpretatie foutje gemaakt	IHC1 2011.2
e-cadherine, calponine, p63, cd10	Calponine wordt niet op lab gedaan E-Cadherine score 6, P63 score 6 en CD10 score 6 van de maximaal 6	Geen actie nodig bij oestrogeen en FISH	IHC2 2011.1
S100, HMB45, Melan A	S100, melan A geen afwijkingen t.o.v. overige laboratoria Hmb 45 1 tumor was bij ons negatief en moest positief zijn. Dit hadden wij al geconstateerd wij hadden hem zelf als onvoldoende beoordeeld	We hoeven verder geen actie te ondernemen (hmb45 kritisch bekijken)	IHC2 2011.2
C34be12, LMW keratine(5D3)	C34be12 geen afwijkinge t.o.v. overige. Laag moleculaire ker. (5d3) wel enkele andere uitslagen maar flinke spreiding in uitslagen moeilijk te interpreteren	geen verdere actie wordt ondernomen	IHC2 2011.3
FVIII, CD31, CD34, CD68	FVIII wordt niet gedaan CD31, CD34 en CD68 voldoet aan de eisen van gemiddelde	geen verdere actie ondernomen	IHC2 2011.4
CD138, kappa, Lambda	CD138 geen afwijkingen t.o.v. gemiddelde Bij kappa en Lambda te veel achtergrond soms hinderlijk bij interpretatie	kappa en lambda opnieuw uitverdunden om te kijken of betere verdunning mogelijk is. Zal heel moeilijk zijn blijft altijd veel achtergrond	IHC2 2011.5
Nordiqc rondzending immunologie			
Toetsing	Resultaat	Actie	toetsingsronde
Oestrogeen en HER2	Beide een optimale score	Geen actie nodig	Run B11
Progesteron en HER2	Beide optimaal	Geen actie nodig	Run B12

3.6 Interne & Externe foutensignalerings

Interne signalering per soort onderzoek 2011												
Soort onderzoek	1e kw	aantal sign	2e kw	aantal sign	3e kw	aantal sign	4e kw	aantal sign	totaal	aantal sign	%	
B onderzoek	3553	66	3019	25	2922	62	4151	12	13645	165	1,2	
C onderzoek	791	24	740	15	705	19	715	7	2951	65	2,2	
T onderzoek	5206	172	5143	164	5491	148	6275	153	22115	637	2,9	
Meest voorkomende interne signalering tbv BCT onderzoeken												
Omschrijving signaleringscode	code		frequentie in 2011		frequentie in 2010		±					
Foutief genummerd	220		25		136		-111					
Meerdere bonnen van een patient niet naar elkaar verwezen	301		34		63		-29					
Probleem bij kleurproces, bepaling wordt opnieuw ingezet	105		94		6		+88					
Materiaal niet volgens protocol verwerkt danwel afgewerkt	106		67		52		+15					
Hechtmateriaal in weefsel	306		5		19		-14					

Externe signalering per soort onderzoek 2011												
Soort onderzoek	1e kw	aantal sign	2e kw	aantal sign	3e kw	aantal sign	4e kw	aantal sign	totaal	aantal sign	%	
B onderzoek	3553	83	3019	86	2922	71	4151	79	13645	319	2,3	
C onderzoek	791	102	740	103	705	76	715	79	2951	360	12,2	
T onderzoek	5206	292	5143	327	5491	253	6275	374	22115	1243	5,6	
Meest voorkomende externe signalering tbv BCT onderzoeken												
Omschrijving signaleringscode	code		frequentie in 2011		frequentie in 2010		±					
Aanvraagformulier goed/ monster zonder minimale vereiste patientgegevens	3		134		214		-80					
Aanvragend arts ontbreekt of is niet juist	24		369		416		-47					
Verkeerd of onvolledig verzendmateriaal gebruikt	29		12		55		-43					
Patientgegevens op aanvraagformulier ontbreken of zijn onvolledig	4		91		62		+29					
Verkeerd aanvraagformulier bijgeleverd	9		22		27		-5					

Door een betere registratie waren het aantal signaleringen in 2010 toegenomen. Deze signaleringen spelen een belangrijke rol in de processen binnen en rondom het laboratorium op het gebied van de kwaliteit. Zij dienen als basis voor verbeteringen van deze processen. Tevens hebben signaleringen een monitor functie en laten zij zien of genomen verbeteracties daadwerkelijk een positieve uitwerking hebben, zoals hierboven zichtbaar voor 2011. De bovenstaande tabellen tonen een paar voorbeelden van interne en externe meldingen. Zowel intern als extern zijn verbeteringen zichtbaar, maar zijn er ook processen die de nodige aandacht behoeven. Op deze wijze vindt een constante bijsturing plaats op interne en externe processen.

3.7 Melding Incidenten Patiëntenzorg / Veilig Incidenten Melden

Binnen het Lievensberg Ziekenhuis en Franciscus Ziekenhuis bestaat een actief beleid tot melding van incidenten, waarbij naast veilig melden, vooral het leer-effect van elk opgetreden fout voorop staat. In 2011 waren er geen meldingen voor de MIP commissie gedocumenteerd waarbij de pathologie betrokken was. In 2011 is 14 maal een “code 100” formulier ingevuld. Dat is een “interne” VIM melding. 4x was er sprake van een patiëntenverwisseling uit de aanvrager. Alle gevallen van patiëntenverwisseling zijn vroegtijdig ontdekt en hersteld. In twee gevallen is er weefsel verloren gegaan tijdens het proces. In een geval was een diagnose niet meer mogelijk.

3.8 Landelijke Protocollen NVVP

De medische staf maakt, waar mogelijk, gebruik van de landelijke protocollen die vrijgegeven zijn door de NVVP. Op dit moment wordt er van de volgende protocollen gebruik gemaakt: Mammacarcinoomtotaal, versie 3 en het protocol Colon-Rectum Carcinoom versie 12 en het placenta protocol versie 3. Daarnaast wordt ook het UrineLandelijk versie 12 gehanteerd.

Het mammaprotocol is 474 maal toegepast in 2011. Buiten de mammabiopten en excisies zijn nagenoeg alle mamma onderzoeken geprotocolleerd behandeld. De tabel hieronder laat de radicaliteit zien van de invasieve mammacarcinomen. Het mammaprotocol is een gecombineerd protocol en is ook alleen te gebruiken voor de Schildwachtklier (sentinel node) en de okselklierdissectie.

Overzicht radicaliteit bij de mammacarcinomen vlg protocol			
preparaat	radicaliteit_invasief_carcinoom	Aantal onderzoeken	Aantal onderzoeken
preparaat	radicaliteit_invasief_carcinoom	Totaal	Totaal
Ablatio	Focaal irradicaal	3 (3,9%)	76
	Radicaal	73 (96,1%)	
Amputatie	Focaal irradicaal	1 (1,8%)	56
	Massaal irradicaal	1 (1,8%)	
	Radicaal	54 (96,4%)	
Draadgeleide lumpectomie	Focaal irradicaal	2 (3,2%)	63
	Massaal irradicaal	4 (6,3%)	
	Radicaal	57 (90,5%)	
Lumpectomie	Focaal irradicaal	5 (8,3%)	60
	Massaal irradicaal	3 (5%)	
	Radicaal	52 (86,7%)	
Totaal			255

Hieronder een overzicht van de HER2 bepalingen in 2011. Bij score 2+ wordt nog een FISH bepaling gedaan. De resultaten hiervan staan onder in deze tabel.

Overzicht HER2 status bij de mammacarcinomen vlgs protocol			
HER2_status	her2neu_receptor_immunohistochemie	Aantal onderzoeken	Aantal onderzoeken
in uitvoering	Dubieus(score 2+)	0	0
	In uitvoering	0	
negatief	Dubieus(score 2+)	22	216
	Negatief(score 0)	139	
	Negatief(score 1+)	55	
niet verricht	Niet verricht	2	2
positief	Dubieus(score 2+)	10	37
	Positief(score 3+)	27	
Totaal aantal onderzoeken			255
Overzicht HER2 FISH bij score 2+ bij de mammacarcinomen vlgs protocol			
HER2_fish_cish			Aantal onderzoeken
Geamplificeerd			9
In uitvoering			0
Niet geamplificeerd			23
Niet verricht			223

In de volgende tabel staat een overzicht van de micro- en macrometastasen bij de schildwachtklier procedure (SWK).

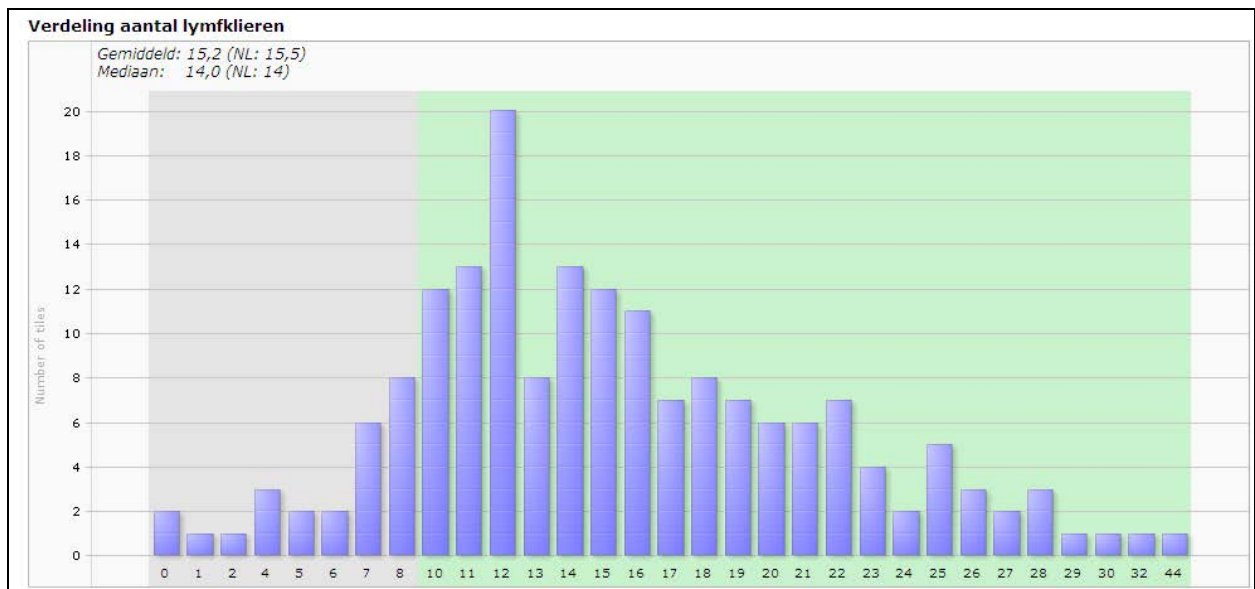
Overzicht micro- en macrometastasen SWK	
	aantal
Negatief	168 (75%)
wgs geïsoleerde tumorcellen	13 (5,8%)
wgs macrometastasen > 2 mm	22 (9,8%)
wgs macrometastasen > 2 mm incl extr groei	8 (3,6%)
wgs micrometastasen > 0,2 en < 2 mm	13 (5,8%)
Totaal aantal onderzoeken	224

Het Colon rectum protocol is in 2011 bij colonresecties 177 maal gebruikt. Een belangrijke kwaliteitsmarker is de radicaliteit van de resectie bij rectumcarcinoom. Dit is een belangrijke maat voor de kwaliteit van de behandeling en de prognose van de patiënt.

Overzicht afstand circumferentresectievlak		
resectietype	afstand 0 - 1 mm	aantal
Low anterior resectie		5 (83 %)
Rectumamputatie		1 (17 %)
Totaal aantal onderzoeken		6
resectietype	afstand > 1 mm	aantal
Low anterior resectie		27 (59 %)
Rectumamputatie		19 (41 %)
Totaal aantal onderzoeken		46

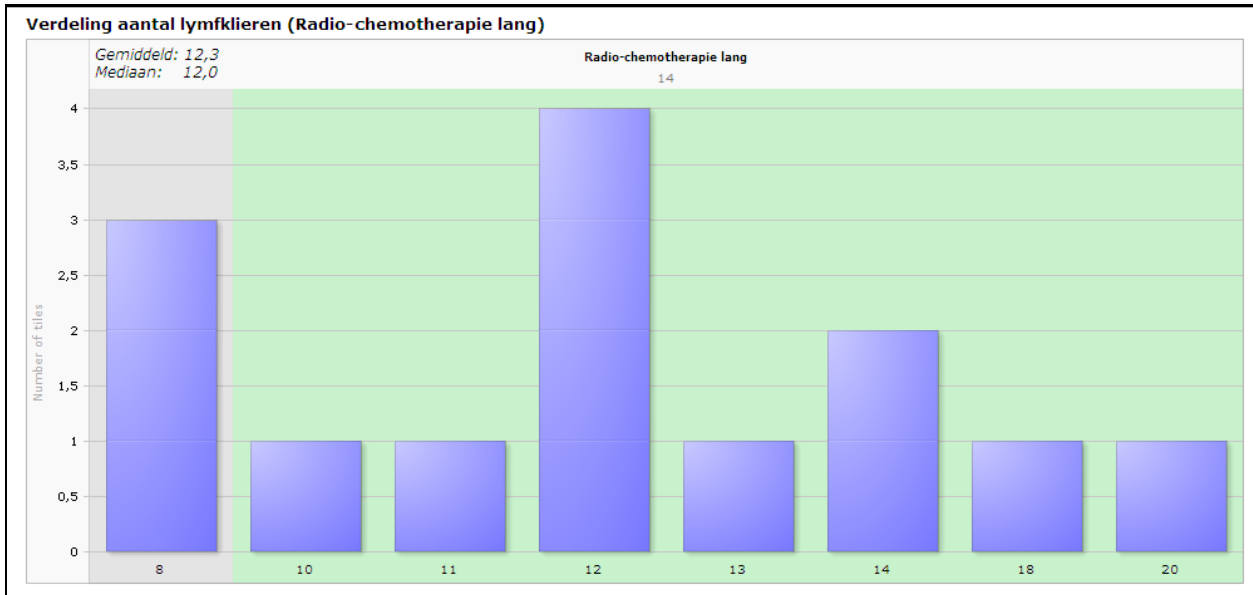
De onderstaande grafieken geven het aantal gevonden lymfklieren weer in de 177 onderzoeken, ongeacht eerder therapie. Het percentage onderzoeken met meer dan 10 gevonden lymfklieren is 86%. In 2010 was dit nog 79%.

Op de X-as wordt het aantal gevonden lymfklieren weergegeven. Op de Y- as het aantal onderzoeken. Het aantal gevonden lymfklieren loopt van 0 tot 45 lymfklieren met een gemiddelde van 15,5

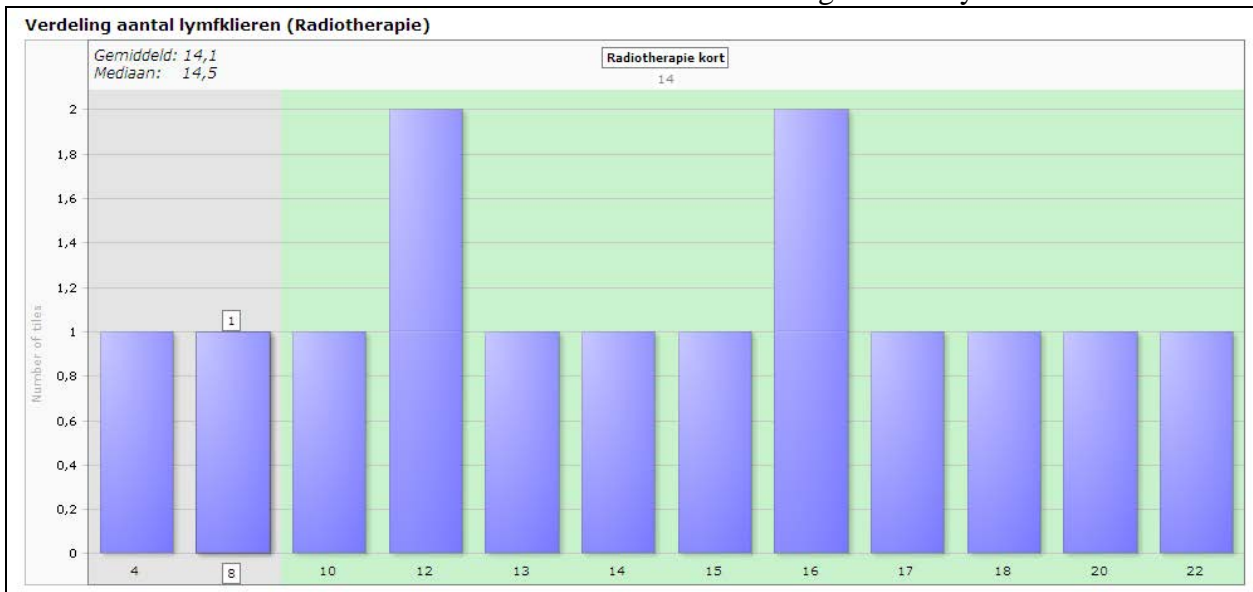

Bij 147 onderzoeken is het onbekend of er een therapie vooraf is geweest. In 30 gevallen wel. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen chemotherapie, radio-chemotherapie lang; radiotherapie kort en lang.

Bij de radio-chemotherapie lang is het minimale aantal gevonden lymfklieren 8 en maximaal 20. Het gemiddelde ligt op 12 lymfklieren.

Bij de radiotherapie kort is het gemiddelde aantal gevonden lymfklieren 14. Dit was bij 14 onderzoeken met een minimum van 4 en een maximum van 22 gevonden lymfklieren.

Hoofdstuk 4 Besprekingen, Lidmaatschappen & Nascholing

4.1 Klinische besprekingen

Klinisch-Pathologische besprekingen
C. Bertrand
Omschrijving
<i>Demonstratie:</i>
Coupeavonden Tilburg
<i>Werkgroep:</i>
IKR-kerngroep gynaecologie
Palga protocollen werkgroep
Lymfomenpanel
<i>Klinische besprekingen:</i>
Gynaecologie, Urologie, Oncologie
Dermatologie, Hematologie, Pneumologie
Interne geneeskunde, necrologie
F. Lockefer
Omschrijving
<i>Demonstratie:</i>
Lokale Kwaliteitsgroep (LOK) UZ Antwerpen
Coupeavonden Tilburg
<i>Werkgroep:</i>
Regionale leverpanel Rotterdam
<i>Klinische besprekingen:</i>
Gynaecologie, Urologie, Oncologie, Dermatologie, Hematologie, Pneumologie
Necrologie, Inwendige geneeskunde, KPNC
V. Potters
Omschrijving
<i>Demonstratie:</i>
Coupeavonden Tilburg
<i>Werkgroep:</i>
MOS Roosendaal, CMAP Bergen op zoom
BVO baarmoederhalskanker West-Brabant
Borstkanker-onderzoek Zuid West Nederland
Kinderpathologie der Lage Landen
IKR, Kerngroep Pathologie
<i>Klinische besprekingen:</i>
Gynaecologie; Urologie; Oncologie; Hemato oncologie
Dermatologie, Interne geneeskunde, MDO Mamma
K. Schelfout
Omschrijving
<i>Demonstratie:</i>
Lokale Kwaliteitsgroep (LOK) UZ Antwerpen
Coupeavonden Tilburg
<i>Klinische besprekingen:</i>
Gynaecologie, Urologie, Oncologie, Dermatologie, Hematologie, Pneumologie
Dermatologie, Inwendige geneeskunde

4.2 Lidmaatschappen

Vanuit de maatschap:

Lidmaatschappen Pathologen
C. Bertrand
Omschrijving
Nederlandse Vereniging voor Pathologie
Belgische Orde van Geneesheren
Orde van Medische Specialisten
F. Lockefeer
Omschrijving
American Society Clinical Pathology
Harvard Medical School Continuing Education
Medscape eMedicine continuing education
Orde Medische specialisten
Belgische vereniging voor klinische cytologie
Belgische Orde van Geneesheren
Nederlandse Vereniging voor Pathologie
V. Potters
Omschrijving
Nederlandse Vereniging voor Pathologie
British division International Academy of Pathology
International Academy of Pathology Deutsche Abteilung
European Society of Pathology
Orde van Medische Specialisten
Vereniging Analisten Pathologie
Vereniging van Medische specialisten
K. Schelfout
Omschrijving
Nederlandse Vereniging voor Pathologie
Belgische Orde van Geneesheren
Belgische Vereniging voor Pathologie en Klinische Cytologie
Orde van Medische Specialisten

Vanuit de Stichting:

Lidmaatschappen Medewerkers
Omschrijving
Vereniging Analisten Pathologie

4.3 Nascholing

Vanuit de Maatschap:

Nascholing Pathologen
C. Bertrand
Omschrijving
Pathologendagen NVVP, april, te Zeist
Gyneacologie congres, juni, Harvard, Boston
Coupeavond juni, te Tilburg
F. Lockefeer
Omschrijving
LOK kwaliteitsgroep UZ Antwerpen
Coupeavond juni, te Tilburg
23e european congress of pathology, aug-sept, Helsinki, Finland
Thyroid & Head & Neck Pathology, okt, Firenze, Italy
Coupeavond juni, te Tilburg
Coupeavond mei, juni, september te Antwerpen
V. Potters
Omschrijving
Pathologendagen NVVP april te Zeist
IKNL regiobijeenkomst Long en mediastinale tumoren, sept, Rotterdam
Symposium 40 jaar Palga, een goed bewaarde schat, juni, Amsterdam
Congres "de foute"diagnose op de snijtafel, Den Bosch
Diagnostic Breast Pathology, Graz, Oosterrijk
Coupeavond juni, te Tilburg
K. Schelfout
Omschrijving
Symposium Borstkanker behandeling beter, okt, te Rotterdam
British Association of Uro-Pathologists meeting, nov, te London, U.K.
Symposium Provinciale Raad van Antwerpen "Gedeeld beroepsgeheim", mei, te Antwerpen, België
Ghent Pathology 2011, (6th joint meeting), mei, te Gent, België

Vanuit de Stichting:

Na en bijscholing Medewerkers
Omschrijving
Herhalingscursus BHV
Congres VAP
VAP themacongres Veiligheid en omgang met chemicaliën op een histologisch laboratorium
VAP themacongres Enroute naar nieuwbouw
VAP themacongres Automatische stainers voor histologie
WHT themacongres endocrienmarkers
Werkgroep LIMES
Werkgroep Immunologie
Training verzuimmanagement (Humannet)
Rondzending Klinipath, voorjaar & najaar
Themamiddag VAP (WCD)
Regiodag Stichting Bevolkingsonderzoek Zuid
Themadag VAP (Voorbij de KOPAC)
13e Papendal Symposium Baarmoederhalskanker Bevolkingsonderzoek Oost
Castricum aan Zee: Cytologie aan Zee
Noordwijkerhout: Abdomen en Gynaecopathologie
Nijmegen: symposium Bevolkingsonderzoek Nieuwe Stijl
Kiwa Prismant CQ workshop
Veilig Incidenten melden (intern)
Landelijke Palga dag
Symposium Palga 40 jaar
Kerteza, incidenten analyse in laboratoria

Naast nascholing biedt de Stichting opleidingsplaatsen voor medische analisten van het Radius College, laboratorium onderwijs te Breda.

Stagiaire(s) 2011

- 1 januari – 1 juni. Mw. M. Brouwers haar opdracht was: “Uittesten van de immuunhistochemische dubbel kleuring (AMACR, cytokeratine HMW en cytokeratine 5/6) op prostaat weefsel”.
- 1 september - 31 december. Mw. K. Kanters

4.4 Visitatie RCP & LVC

De regionaal coördinerend Patholoog, dr H. van der Linden (RCP) visiteert de pathologie in het kader van participatie als ketenpartner in het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker. De RCP'er heeft voor Stichting Bevolkingsonderzoek Zuid een rapportage opgesteld. De rapportage 2010 bevat set 1-4 van de regionale vragen met opmerkingen en vergelijkt met 2009.

- Algemene opmerking: De gegevens zijn sinds dit jaar aangeleverd in het gewenste formaat. De percentages kloppen nu ook beter. De bestanden zijn op tijd aangeleverd.
- Set 1: Medewerkers, screenwerkzaamheden en algemene data. Bezetting met 5 FTE constant en adequaat. De ervaring is weer met een jaar verhoogd naar 16 jaar. Iedere analist kijkt alles in normale verhoudingen (zowel BVO als indicatie). Verhoudingen dubbelkijken (14%/55%) is gelijk gebleven. Verhouding BVO/IND blijft ongeveer 3/1 (2,4/1).
- Set 2: Kwaliteitsscores. Normale verdeling PAP-scores. PAP 0; 1,3% binnen de norm; B2J 11,2% is binnen de norm.
- Set 3: Doorlooptijden; De norm meer 95% binnen 10 dagen wordt ruim gehaald, zowel BVO als indicatie.
- Set 4: Verschillende gegevens baarmoederhals uitstrijkjes. PAP 2/3aL percentage 4,4% loopt wat op, is aan de hoge kant. Herhaaladviezen lijken normale getallen.

Eind 2007 is begonnen met de Hybrid Capture 2 voor triage binnen het vervolgtraject van licht afwijkende cervix onderzoeken in het kader van het bevolkingsonderzoek op baarmoederhalskanker. Deze methode is gevalideerd door de NVVP, volgens de Praktijkrichtlijn voor kwaliteitsborging van cytopathologisch onderzoek van de baarmoederhals, versie 3.0. 80% van de in aanmerking komende onderzoeken zijn getest. Belangrijk is dat de gecombineerde onderzoeken, cytologie en HPV bepaling, binnen de gestelde termijn worden afgewerkt. De jaarlijkse resultaten van de HPV triage worden vastgelegd in een vastgesteld format. Voor de validatie moet > 70 % negatieve hoog risico HPV zijn bij, een pap 1 als tweede onderzoek.

Overzicht van het percentage hrHPV positieve vrouwen en hrHPV negatieve uitstrijkjes bij herhaalde uitstrijkjes ná Pap 2/3a1 en Pap 1 uitslag (bij de eerste herhaling). Leeftijden: 30-60 jaar.

<u>Totaal aantal BVO uitstrijkjes</u>	9497	<i>jaar: 2010</i>	
Totaal aantal Pap 2/3a1 ²⁾ BVO	275 / 139	4,36 %	
verhouding Pap 2 – Pap 3a1	2.0 : 1		
FU			
teruggekomen zónder hrHPV test (va 3 mnd)	12	2,9 %	
<i>waarvan Pap 1</i>	0	0 %	
teruggekomen vanaf 3 mnd mét hrHPV test'e	353	85,1 %	
<i>waarvan Pap 1</i>	170		
<i>hrHPV positief</i> [□]	25	14.7 %	<i>norm:</i>
<i>hrHPV negatief</i> [□]	145	85.3%	>70%
<i>Gebruikte HPV test:</i>	Hybrid Capture II		
<i>Waar vindt testen plaats?</i>	Eigen laboratorium		

²⁾ KOPAC: P2, P3, P4 (allen overeenkomend met Pap 2/3a1)
hrHPV typen: 16, 18, 31, 33, 35, 39, 45, 51, 52, 56, 58, 59, 66 en 68.

4.5 Commissie & bestuurswerkzaamheden

Vanuit de maatschap:

Commissies & bestuursfuncties Pathologen
C. Bertrand
Omschrijving
Voorzitter Maatschap Pathologie West-Brabant
Lid Medische Staf Lievensberg Ziekenhuis
Lid Medische Staf Franciscus Ziekenhuis
Lid Lymfomenpanel IKR
Lid netwerk Pathologen IKR
Secretaris Oncologiecommissie Lievensberg Ziekenhuis
Lid Werkgroep PALGA protocollen
Lid commissie Kwaliteit Lievensberg Ziekenhuis
Lid gynaecologische werkgroep IKR
F. Lockefer
Omschrijving
Lid Medische Staf Lievensberg Ziekenhuis
Lid Medische Staf Franciscus Ziekenhuis
Lid KPNC Bergen op Zoom
Lid Netwerk Pathologen IKR
Lid gynaecologische werkgroep IKR
Lid overleg Landelijke Perinatale audit
Lid Necrologiecommissie Franciscusziekenhuis Roosendaal
V. Potters
Omschrijving
Medisch hoofd Stichting Pathologisch en Cytologisch Laboratorium West-Brabant
Lid Medische Staf Lievensberg Ziekenhuis
Lid Medische Staf Franciscus Ziekenhuis
Kernstafid / Maatschapsvertegenwoordiger maatschap pathologie Franciscus Ziekenhuis
Lid Medische Ondersteunende Sector Franciscus Ziekenhuis
Lid Werkgroep BVO baarmoederhalskanker West-Brabant
Lid Werkgroep Borstkanker-onderzoek Zuid West Nederland
Lid Werkgroep Kinderpathologie der Lage Landen
Lid oncologiecommissie Franciscus Ziekenhuis
Lid netwerk Pathologen IKR
Lid kerngroep pathologie IKR
Lid Stuurgroep Informatiebeveiliging Lievensberg
Lid Privacy commissie Stichting PALGA
K. Schelfout
Omschrijving
Lid Medische Staf Lievensberg Ziekenhuis
Lid Medische Staf Franciscus Ziekenhuis
Lid gynaecologische werkgroep IKR
Lid Netwerk Pathologen IKR

Vanuit de Stichting:

Commissies & bestuursfuncties Medewerkers
Organisatorisch hoofd
Omschrijving
Lid Regionaal hoofden overleg
Hoofd ICT & Kwaliteitzorg
Omschrijving
Voorzitter Regionaal overleg PCP Zuid Nederland
Lid Regionaal overleg CIS & Laboratoria
Lid Commissie Cytopathologie NVVP
Lid Werkgroep Dienstverlening St. Palga
Lid Werkgroep Cervix Uteri
Lid Palga raad
Hoofd cytologie
Omschrijving
Lid Regionaal overleg CIS & Laboratoria
Lid Regionaal hoofden overleg cytologie
Lid Werkgroep WCD (secretaris/penningmeester)
Histologische analisten
Omschrijving
Landelijk contactgenoot WHT
Lid Werkgroep gevaarlijke stoffen, Lievensberg
Lid Werkgroep WIHC

4.6 Wetenschappelijke activiteiten

Er zijn geen wetenschappelijke publicaties verschenen in 2011 vanuit de Stichting.